

да напустне тѣлото и да върши всичко онова, което върши той, когато е буденъ. Това второ „азъ“ той нарича „душа“. Мнозина отъ насъ сѫ имали случай да сънуватъ свои близки, които отдавна не сѫ между живитѣ. Сѫщо и австралиецътъ не единъ пътъ е сънувалъ, че се срѣща съ врагъ, който той неотдавна е убилъ, или пъкъ сънува свой близъкъ, който не е между живитѣ. Какъ да си обясни всичко това? Има само единъ отговоръ на този въпросъ. Втрото „азъ“ на убияния врагъ, както и второто „азъ“ на близкия, не е изчезнало следъ смъртъта, а продължава да живѣе нѣкоже и следъ време може да се яви на живитѣ.

Сънищата по сѫщия начинъ сѫ довели предисторическия човѣкъ още презъ каменната епоха до мисълта че има душа и че тя е безсмъртна.

Когато разкопаваме старитѣ селища у насъ отъ новокаменна епоха, виждаме, че мрътвитѣ сѫ били погребвани до самитѣ имъ жилища. Защо? Защото душитѣ на мрътвитѣ ще иматъ нужда отъ сѫщото жилище, въ което тѣ нѣкога сѫ живѣли.

Този обичай, познатъ въ дълбока древностъ, сѫществува и днесъ у много племена, сѫществувалъ е у много народи и стои въ връзка съ *почитанието на прадѣдитъ*, върху което ще се спремъ накратко. Вѣрата, че душата има нужда отъ жилище, е причина, щото жителитѣ на о-въ Самоа дори днесъ да не допускатъ да се погребе мрътвия далечъ отъ жилището му.

Опитътъ да се принудятъ нѣкои първобитни племена да погребаватъ мрътвитѣ си въ общи гробища, далечъ отъ жилищата, не сѫ дали никакви резултати. Тѣ упорито се придѣржатъ къмъ своя обичай, завещанъ отъ прадѣдитѣ, и ние виждаме, че до самото жилище лежатъ съвместно костите на внуци, правнуци, бащи, дѣди и прадѣди. Тази обща гробница е света. Тя стои тѣсно свързана съ почитъта къмъ мрътвитѣ, свещената почитъ къмъ прадѣдитѣ, която у тия племена